

Полуостров беззакония. Не секрет, что при разгуле бандитизма в Крыму в середине 90-х годов были организованы массовые убийства бандитов деятелями из силовых структур. Передел бандитского наследства происходил быстро: не успевали отстрелить «брата», как его бизнес, магазины, заводы, земли переходили в руки коммерческих структур, контролируемых некоторыми начальниками милиции, СБУ, прокуратуры. И Киев закрыл на это глаза. Условия «мирного сосуществования» крымчане выполняют: «откаты» возят исправно, землю «столичным» выделяют в нужном количестве. На этих землях вырастают особняки киевской «знати». А местным властям за это прощают любые их прегрешения. Они вне закона, ведь каждый ялтинский участковый знает столько «компромата» на чиновных киевлян-курортников, что связываться с ним - себе дороже. **Марк Бен-Наим, правозащитник, шеф-корреспондент Южного корпункта.**

Александр Омельченко: "Если бы севастопольцы шли рядом с нами, они бы тоже имели закон"

Согласно статье 133 Конституции Украины, города Киев и Севастополь имеют особый статус, который определяется законами Украины. Статьи 118 и 140 гласят, что этими законами определяются особенности осуществления государственной власти и местного самоуправления в таких важных для государственной безопасности городах, как столица Украины и главная военно-морская база.

К сожалению, требования Конституции долгое время остаются невыполненными. До сих пор не существует закона про статус города Севастополя. Парламент несколько раз принимал такой закон, но из-за чрезмерной политизированности его ветоировали Президенты: и Кучма, и Ющенко. Сейчас Севастополем с прилегающими пятью селами и городком Инкерман управляет назначенная Президентом Украины городская администрация и горсовет, избранный местными жителями. Далеко не всегда государственная власть и местное самоуправление понимают друг друга.

Александр Александрович Омельченко, народный депутат Украины, председатель Комитета Верховной Рады по вопросам государственного строительства и местного самоуправления, в 1996-1999 годах в таком же положении был председателем столичной городской администрации. Он добился принятия закона "Про столицу Украины - город-герой Киев", дважды выигрывал выборы Киевского городского головы и по этому закону автоматически становился председателем городской государственной администрации, то есть полноценным мэром: главой местной государственной власти и одновременно местного самоуправления. Ему "Правдоискатель" адресовал вопрос:

- Каковы перспективы принятия закона о статусе Севастополя?

- Я думаю, что отсутствие закона о таком городе-герое, как Севастополь, есть только недоработка,

нестабильность властей за последние годы в Севастополе. Потому что город-герой Киев и город-герой Севастополь в Конституции идут одной строкой.

Мы - та городская власть, которую я возглавлял 12 лет назад - проявили принципиальное отношение. Кроме того, нам было ближе. Здесь все: Президент, правительство, Верховный Совет. Ходили чаще, стучали громче - и пробили. Если бы севастопольцы шли рядом с нами или

Иван Вернидубов: "Благога сказав, що самоврядування - не для Севастополя"

16 грудня 2008 року на засіданні Верховної Ради відбувся такий діалог:

- Я разом з іншими співавторами подав законопроект про місто-герой Севастополь № 2321, і він чомусь стоїть в тій графі, де комітету пропонується його доопрацювати для розгляду, - обурився **народний депутат Іван Вернидубов з фракції Партії Регіонів.**

- Я також є співавтором законопроекту про місто-герой Севастополь. І я думаю, що варто було б нам ставити це питання і розглядати, і виконувати відповідні приписи Конституції. Але порядок денний на кожний пленарний тиждень узгоджуються виключно на Погоджувальній раді Верховної Ради України. Якщо Погоджувальна рада не приймає рішення про розгляд того чи іншого питання, Голова Верховної Ради самостійно не формує розклад засідань, - відповів йому головою Володимир Литвин.

У перерві між засіданнями Іван Вернидубов люб'язно погодився прокоментувати ситуацію.

- Конституція України вказує, що міста Київ і Севастополь повинні мати окремий статус, тобто взаємодія органів державної влади та місцевого самоврядування має визначатись не тільки загальними законами, але й конкретним законом про статус міста. Для Києва давно прийнято такий закон, і він користується всіма благами, які закон дає йому як столиці. А для Севастополя, хоч вже минула 12-та річниця прийняття Конституції, вимога Основного Закону не виконана до цього часу. Чотири рази цей закон приймався Верховною Радою і чотири рази ветоувався Президентом України: спочатку один раз Кучмою, потім Віктором Андрійовичем Ющенко.

Зараз у місті існує колапс: Севастопольська міська державна адміністрація не визнає місцевого підпорядкування ні по жодному питанню ні перед депутатами, як представниками міста, ні перед горожанами не звітується. Як можна бюджет формувати, коли вона вважає, що якщо голову міської держадміністрації призначає Президент України, то тільки йому вона підкоряється?! А те, що є таке поняття, як місцеве

самоврядування - воно зараз в Севастополі похоронене. Раніше, вирішуючи ті чи інші питання, ми посилалися на закони про місцеве самоврядування, якими користується вся держава і місцеві державні адміністрації. Однак завідуючий президентським секретаріатом Благога прямо сказав, що "ці закони не для вас". А тоді які закони для Севастополя?! Іншого закону нема... В Севастополі правовий вакуум, і в цьому вакуумі за відсутності закону про місто Севастополь міська держадміністрація та міська рада, які знаходяться поруч на вулиці Леніна, спілкуються та вирішують всі питання через суди та Адміністрацію Президента.

Хтось торпедує ухвалення законопроекту про статус Севастополя, щоб він не приймався. Коли Благога сказав, що самоврядування - не для Севастополя, хай відповідь: як тоді людям жити без законів? Такий закон має бути прийнятний, це ж зрозуміло.

- Які норми є спірними?

Спірною по суті є одна норма, хоч критики законопроекту намагаються не вказувати цю головну причину. Згідно Європейській хартії про місцеве самоврядування, в місті Севастополі, як і в інших містах України та Європи, ми хочемо, щоб мер міста обирався всім населенням - демократично і прозоро. Але Президент України вважає, що чомусь для Севастополя ця норма зовсім не підходить. Він вважає, що керувати містом повинен голова міської адміністрації, його представник, якого він може призначити або звільнити, коли захоче, який би повністю підкорявся йому. І хай би так і було, якби Севастопольська міська державна адміністрація діяла в рамках закону, вела себе законопослушно. Але там дуже багато соблазнів: це земля, це програма соціально-

спина в спину, в затылок, они бы тоже имели закон.

Сейчас уже политические противоречия пошли. В то время не было такого разброда и разделения общества в Украине. За последние четыре года мы Украину практически поделили на восток и запад, на русскоязычных и украинскоязычных, на тех кто за НАТО и против НАТО, кто за Голодомор и против Голодомора, за и против УПА... Это неприлично, непорядочно и антиполитично лидерам страны заниматься разделением общества.

Поэтому Севастополь сейчас попал в такое непонятное положение, как и весь Крым. Сейчас тяжелее такой закон провести в Верховном Совете. А пять-шесть лет назад без проблем это можно было сделать.

- Может ли город жить в "беззаконном", так сказать, положении?

Не может.

Я могу Вам сказать: я лично и на кого я только могу по-доброму повлиять - обязательно бы нажали кнопки за то, чтобы город-герой Севастополь имел такой же закон, как город-герой Киев.

Наш комитет сделал все, что необходимо было сделать. Законопроект давно прошел, теперь надо вынести его в сессионный зал, и это не от комитета зависит. Это определяют председатели фракций, оргкомитет и регламентный комитет.

- Все-таки, что мешает принять закон о Севастополе?

Спрашивайте севастопольцев, а не меня. Конечно, не все зависит от них. Как я уже сказал, мой комитет закон прошел, он попал в стены Верховного Совета, но ситуация сложная: за последние четыре года в Крыму и Севастополе нет стабильности.

На формирование повестки дня и регламента комитет не влияет, влияют главы фракций. Если бы три фракции из пяти хотели внести этот закон в повестку дня, он бы был внесен. Я думаю, фракция коммунистов и Литвина будет за то, чтобы закон был. Может, и фракция Партии Регионов. А вот фракция "Нашей Украины"... я не верю, что они будут за то, чтобы Севастополь имел свой закон... Такое мое мнение.

Расспрашивал Юрій ШЕЛЯЖЕНКО

Законопроект № 2321 "Про місто-герой Севастополь" зареєстрували 3 квітня 2008 року народні депутати Іван Вернидубов, Вадим Колесніченко, Володимир Литвин та Петро Симоненко. Причиною того, що законопроект не був поставлений на голосування, можна вважати негативний висновок Головного науково-експертного управління ВР: "за результатами розгляду у першому читанні законопроект доцільно повернути суб'єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання". Втім, навіть розгляду у першому читанні не відбулося.

Зокрема, в проекті передбачається, що прямим голосуванням мешканці Севастополя обирають міського голову, якого Президент України повинен призначити на посаду голови Севастопольської міської державної адміністрації. Першим з 13 зауважень до законопроекту від штатних парламентських правознавців є те, що "недоцільно" повторювати в законі про статус Севастополя досить суперечливі норми закону про статус столиці (суміщення посад міського голови та голови державної адміністрації).

Крім того, на думку Головного науково-експертного управління, в законі недостатньо чітко визначено "взаємовідносини органів місцевого самоврядування міста Севастополя з органами місцевого самоврядування міста Інкерман, селищ, сіл, які входять до складу міста Севастополя", зокрема - делегування повноважень і бюджетні відносини. Відзначається неконституційність запропонованих повноважень міськради призначати вибори міського голови, встановлювати та змінювати межі адміністративно-територіальних одиниць, абсурдність пропозиції про залучення міського голови до підготовки проектів (!) всіх нормативно-правових актів стосовно Севастополя.

Незважаючи на ці зауваження, проект Постанови № 3278 про попередній звіт Тимчасової слідчої комісії з питань з'ясування обставин щодо порушення Конституції та законодавства України Севастопольською міською державною адміністрацією та Севастопольською міською радою, іншими органами виконавчої влади з питань земельних відносин, а також щодо службових зловживань та розкрадання державних коштів при виконанні робіт за Програмою соціально-економічного розвитку м. Севастополя (головою цієї комісії є Іван Вернидубов) містить пропозицію ухвалити законопроект № 2321. Поряд з детально перерахованими зловживаннями СевМДА, у проекті звіту відзначається - "Висновок один: секретаріат владштує беззаконня в місті, безвідповідальність та корупційність "команди Куніцина".

економічного розвитку. Як показала робота тимчасової слідчої комісії, створеної Верховною Радою, в усіх напрямках виявлені мільйонні розкрадання бюджетних коштів, сотні гектарів землі роздаються - не думайте, що безплатно - і так далі. Багато зловживань за відсутності закону про місто-герой Севастополя.

Результати розслідування тимчасової слідчої комісії, на жаль, не представлені у Верховній Раді. Проект постанови про попередній звіт комісії 8 жовтня поданий (№ 3278), але, на жаль, внаслідок політичних баталій ніяк не може доповісти депутатам про ситуацію і попросити продовжити роботу комісії, бо є ще багато роботи. Головне, щоб влада в місті працювала згідно законодавству.

Спілкувався Юрій ШЕЛЯЖЕНКО

